

Labdien, cienījamais lauksaimniek!

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) Tev un arī citiem lauksaimniekiem ir sagatavojis vēstuli ar noderīgu informāciju, kā pareizi lietojot, mazināt augu aizsardzības līdzekļu un mēslošanas līdzekļu radīto risku Latvijas dabai un cilvēku veselībai. Novēlam Tev - saimnieko atbildīgi!

Pareiza augu aizsardzības līdzekļa lietošana

Lai nodrošinātu ražu un tās kvalitāti un vienlaicīgi nenodarītu kaitējumu videi, VAAD atgādina: pirms augu aizsardzības līdzekļa lietošanas izlasi augu aizsardzības līdzekļa marķējumu.

Vienmēr izlasi augu aizsardzības līdzekļa MARĶĒJUMU

Augu aizsardzības līdzekļus atļauts lietot tikai tam mērķim un pret tiem kaitīgajiem organismiem, kas minēti marķējumā. **ATCERIES:**

1. Nepārsniedz norādīto devu.
2. Ievēro marķējuma prasības par augu aizsardzības līdzekļu atšķaidīšanu un maisījumu gatavošanu pirms lietošanas.
3. Ievēro norādīto kultūrauga attīstības stadiju.
4. Nepārsniedz noteikto apstrāžu skaitu sezonā.
5. Ievēro nogaidīšanas laiku no pēdējās apstrādes līdz ražas novākšanai. *Legaumē, ka glifosātu saturošus vispārējas un sistēmas iedarbības herbicīdus graudaugu sējumos to pilngatavības stadijā drīkst lietot nezāļu ierobežošanai ne ātrāk kā septiņas dienas pirms ražas novākšanas, bet rapša sējumos 14 dienas pirms ražas novākšanas.*
6. Ņem vērā ierobežojumus attiecībā uz cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību. *Legaumē, kodinātas sēklas ir bīstamas putniem un savvaļas zīdītājiem, tās pilnībā jāieestrādā augsnē, tajā skaitā arī kultūraugu rindu galos. Uz lauka no sējmašīnas izbirušās sēklas nekavējoties jāsavāc.*
7. Nekad nelieto augu aizsardzības līdzekļus kultūraugos, kuros tas nav reģistrēts kaitīgo organismu ierobežošanai.
8. Ievēro marķējumā noteiktās īpašās drošības prasības, lai aizsargātu bites un citus apputeksnētājus. Īpaši jāuzmanās, ja marķējumā ir norāde "**Toksisks bitēm**" vai ķīmiskās vielas iedarbības raksturojums R57. Tad lietotājam trīs dienas pirms sējumu vai stādījumu apstrādes ar šo līdzekli jābrīdina tie bišu saimju īpašnieki, kuru bišu dravas (vai stropi) atrodas divu kilometru rādiusā no apstrādājamās vietas. Katra augu aizsardzības līdzekļa marķējumā norādītās drošības prasības bitēm un citiem apputeksnētājiem jāievēro arī tad, ja marķējumā ir standartfrāze Spe8 vai citas norādes par bišu un citu apputeksnētāju aizsardzību.
9. Veic augu apsmidzināšanu, ja vēja ātrums nepārsniedz četrus metrus sekundē. Ja smidzinātājs ir aprīkots ar rūpnieciski komplektētām palīgierīcēm (palīgiekārtām), kas mazina vēja ietekmi uz smidzinājumu, nodrošinot smidzinājuma nokļūšanu tikai uz paredzētās apstrādājamās virsmas, augus drīkst apsmidzināt arī tad, ja vēja ātrums nepārsniedz astoņus metrus sekundē.

Nekad neiegādājies nezināmas izcelsmes, Latvijā neregistrētus augu aizsardzības līdzekļus!

Par gadījumiem, kad tiek piedāvāti šādi augu aizsardzības līdzekļi, informē
Valsts augu aizsardzības dienestu!

Regulāri atjaunots Latvijā reģistrēto AAL saraksts ar to apstiprinātajiem marķējumu tekstiem atrodams VAAD mājaslapā: www.vaad.gov.lv > Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība > Augu aizsardzības līdzekļu saraksts

Pareiza mēslošanas līdzekļu lietošana

Visā Latvijas teritorijā lietojot mēslošanas līdzekļus, **ATCERIES:**

1. Neizklīdē mēslošanas līdzekļus un digestātu uz augsnes, kas ir sasalusi, pārmitra vai klāta ar sniegu.
2. Palienēs un plūdu apdraudētajās teritorijās mēslošanas līdzekļus izklīdē tikai pēc iespējamo plūdu sezonas beigām, bet minerālmēslus šajās teritorijās izmanto tikai kultūraugu veģetācijas laikā.
3. Neizklīdē mēslošanas līdzekļus vietās, kur tas aizliegts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par aizsargjoslām un īpaši aizsargajām dabas teritorijām.
4. Ja lauku mēslošanai izmanto kūtsmēslus, Lauku mēslošanai izmantojot pakaišu kūtsmēslus un digestātu, tie augsnē jāiestrādā 24 stundu laikā, bet šķidrie kūtsmēsli un virca - 12 stundu laikā.
5. Ja saimniecībā ir lauksaimniecības dzīvnieki, seko, lai ar kūtsmēsliem un digestātu saražotais slāpekļa daudzums nepārsniedz 170 kg uz vienu lauksaimniecībā izmantojamās zemes ha gadā, (bet, ja pārsniedz, tad vajadzīga dokumentācija, kas pierāda, kur ir izlietots kūtsmēsli pārpalikums, piemēram, nodots citai saimniecībai (pārdots), vai arī kādā citā veidā tika izlietots saimniecībā.
6. Ar kūtsmēsliem un digestātu iestrādātais slāpekļa daudzums vienā lauksaimniecībā izmantojamās zemes ha gadā nedrīkst pārsniegt 170 kg.
7. Lietojot mēslošanai digestātu, iestrādātā slāpekļa daudzumu aprēķina atbilstoši analīžu rezultātiem, kurus izsniegusi mēslošanas līdzekļu jomā akreditēta laboratorija paraugam, kas ņemts pirms digestāta krātuves iztukšošanas.

ĪPAŠI JUTĪGAJĀS TERITORIJĀS, lietojot mēslošanas līdzekļus, papildus jāievēro šādas prasības.

Jāņem vērā mēslošanas līdzekļu lietošanas aizlieguma periods.

Aizliegta mēslošanas līdzekļu lietošana	Mēslošanas līdzekļu veids	Kultūraugs
20.oktobris -15.marts	Kūtsmēsli un digestāts	Visi (izņemot zālājus)
5.novembris - 15.marts		Zālāji
15.septembris - 15.marts	Slāpekli saturoši minerālmēsli	Visi (izņemot ziemājus)
15.oktobris – 15.marts		Ziemāji

Jāņem vērā apsaimniekotās platības nogāžu slīpums virzienā uz blakus esošajām ūdenstecēm un ūdenstilpnēm.

Nogāzes slīpums (grādos °)	Nogāzes garums uz ūdensobjekta pusi (laukā, kas robežojas ar ūdensobjektu)	Citi nosacījumi	Ierobežojumi mēslošanas līdzekļu lietošanai
5 - 7	> 100 m	-	Pēc mēslošanas līdzekļa izklīdes tos nekavējoties iestrādā tieši augsnē
7 - 10	> 100 m	Lauks bez augu segas	Augsni apstrādā šķērsām nogāzes virzienam un mēslošanas līdzekli nekavējoties iestrādā tieši augsnē
> 7	-	Melnā papuve	Mēslošanas līdzekļu lietošana ir aizliegta

Maksimāli pieļaujamā slāpekļa norma (ar kūtsmēsliem, digestātu un minerālmēsliem) nedrīkst pārsniegt MK 23.12.2014 noteikumu Nr.834 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem” 3.pielikumā noteikto.

Apsaimniekojot LIZ 20 hektāru un lielākā platībā, kā arī audzējot dārzenus, augļu kokus vai ogulājus 3 hektāru un lielākā platībā, ir jābūt lauku vēsturei, kuru glabā vismaz trīs gadus.

Ja saimniecībā lieto mēslošanas līdzekļus, līdz kultūraugu sēšanai vai stādīšanai ir jā sagatavo katra lauka mēslošanas plāns, bet ilggadīgiem kultūraugiem – līdz veģetācijas atjaunošanai.

Sastādot mēslošanas plānu, jāizmanto informācija par augsnes agroķīmiskajiem rādītājiem. Lai tos noskaidrotu vismaz reizi piecos gados ir jāveic augšņu agroķīmiskā izpēte vai jāizmanto citi augšņu analīžu dati.

Informācija no mēslošanas plāniem ir jāapkopo mēslošanas plānu kopsavilkumā, kas līdz katra gada **15.maijam** jāiesniedz Valsts augu aizsardzības dienestā. Visērtāk to izdarīt, izmantojot Lauku atbalsta dienesta elektronisko pakalpojumu sistēmu (EPS).

Valsts augu aizsardzības dienests –

tālrunis uzziņām 67027098, 67027406, e-pasts: info@vaad.gov.lv, twitter: [@VAAD_Latvia](https://twitter.com/VAAD_Latvia), facebook: [@Valsts augu aizsardzības dienests](https://www.facebook.com/Valsts.augu.aizsardzibas.dienests)